

Fortidsminneforeningen
National Trust of Norway

STAVKYRKJE EIGARFORUM

MAIHAUGEN

Spørsmål?

Kontakt Lars Erik Haugen

larserik@fortidsminneforeningen.no

Reisetips:

Du kan ankomme Hamar med tog: www.vy.no

Det går tog hit direkte fra Gardemoen/Oslo Lufthavn.

Hjemreisen blir fra Lillehammer. Her går også tog direkte til Gardemoen/Oslo Lufthavn.

Overnatting:

Tjærekonferansen har eget tilbud for overnatting hos Scandic Lillehammer Hotell.

Bruk lenken med rabattkoden «PROMO1190»

Se konferansens nettside for URL-lenke for overnatting.

Koden gjelder så lenge det er ledig rom - den vil bli stengt om hotellet begynner å fylles opp. Hotellet ligger i gangavstand til Maihaugen der konferansen avholdes (ca. 10 minutter). Pris pr enkeltrom, pr. natt er med denne koden 1190,-
Frokost er inkludert.

HVOR: Turisthotellvegen 6, 2609 Lillehammer

Det går også an å bo på andre hoteller i Lillehammer eller leie bolig gjennom AirBNB. Merk at konferansen foregår på Maihaugen som ligger i Maihaugvegen 1, 2609 Lillehammer.

TJÆREKONFERANSEN 2024

TJÆREKONFERANSEN søndag 1.sept

Søndag 1. september

14:00

Felles buss

Alle blir plukket opp med buss fra Hamar kl. 14:00
Hamar Bussreiser AS, merket med Fortidsminneforeningens Logo vil stå ved Hamar togstasjon. Du kan ta tog til Hamar fra Gardemoen som er fremme 13:43. Det er toalett ombord på bussen og plass til bagasje.
For informasjon om tog se www.vy.no

14:30

Milebrenning i Brumunddal:

Brenning av tradisjonell tjæremile i Brumunddal.
Her vil alle få anledning til å se brenning av en tradisjonell mile, og er vi heldige med været blir også milen tent på denne dagen. Det vil bli anledning til å snakke med kursdeltakerne og tjærebas Einar Engen og Steinar Moldal. Lokasjonen er midt i naturen, så ta på deg gode sko! Det er flere store telt, blant annet en lavvo med plass til alle.

HVOR: Veldresagvegen 111, 2386 Brumunddal

Servering

Lavvo med forfriskninger. Det blir servert lokalproduserte oster fra Snertingdal Ysteri, eplejuice fra Helgøya og hjemmelaget spekemat.

Registrering

Vi vil registrere alle deltakere på konferansen her i Veldresagvegen 111 i det røde teltet. Her vil du få informasjon og program. Det er mulig å få kjøpe tjæresåpe.

Showroom

I et eget telt vil du kunne se på ulike tjæreprøver. Milebrent tjære i ulike fraksjoner. Utstilling av testplater med tjæreeksperimenter, resultatene av laborarieseminaret 2023. Tjæretønner i tre.

15:00

Foredrag med Steinar Moldal i Lavvoen.

Beretning om eksperimentell effektivisering; oppflising av tyrirøtter i kvern, og erfaringer fra milebrenning med flis ved Hjerleid Handverksskole på Dovre i 2023

16:20

Avreise

Felles avreise med buss fra Veldresagvegen 111 kl. 16:20
Bussen stopper ved Scandic Lillehammer Hotell i turisthotellvegen 6, 2609 Lillehammer med ankomst ca. 17:00

19:00

Felles middag i Kulturhuset Banken

I historiske omgivelser blir det servert felles middag i Kulturhuset Banken kl. 19:00
Det blir servert Entrecôte med vegetarisk alternativ. Drikke til maten kan kjøpes i baren i salongen.

Kulturhuset Banken på Lillehammer ble oppført i 1895 som lokale for Lillehammer Sparebank. Arkitekt var Ove Ekman, og bygningen er inspirert av italiensk renessanse.

HVOR: Kulturhuset Banken, Kirkegata 41, 2609 Lillehammer

Pop up kunstutstilling

Ingvar Moi – Når trærne blir mine

Ingvar Moi har gjennom de siste 10 årene arbeidet med tjære som materiale for sine kunstverk. Han stiller denne kvelden ut en del av sine arbeider i Kulturhuset Banken.

(ca. 15 minutter å gå fra Lillehammer Hotell)

HVOR: Kulturhuset Banken, Kirkegata 41, 2609 Lillehammer

TJÆREKONFERANSEN mandag 2.sept

Mandag 2. september

HVOR: Maihaugvegen 1, 2609 Lillehammer

09:00

Registrering og kaffe

Maihaugen

09:30

Konferansen starter i Maihaugsalen

Åpning ved konferansier Lars Erik Haugen

10:00

Linn Willetts Borgen

*Tjære på bygninger i middelalderens Norge
Historie og betydning*

10:30

Pause 15 min

10:45

Inger Marie Egenberg

*Tjære for fremtiden
Produksjon. Påføring, Prinsipper og Pågangsmot*

12:00

Lunsj 1 time

Visning av filmer i salen parallelt

13:00

Jakob Starlander

*En hållbar balans
Lärdomar från tidligmoderna bondesamhällen i deras strävan att uppnå ekologisk,
institutionell och ekonomisk hållbarhet*

13:20

Paul Kozowyk

Testing the hydrophobicity of wood tar coatings using contact angle measurements

13:40

Ole Risbøl

Storskala tjæreproduksjon i midtnorske myrmiler

14:00

Nial Armstrong

Tjøstasteinen: en tjæreproduksjonslokalitet i Bjerkreim i Rogaland

14:30

Pause 15 min

14:45

Ingmar Kroken

Erfaringer om tjærebreiving på Heddal Stavkirke

15:10

Ludvig Tigerhjelm

Håndverksfaglig perspektiv på innkoking av tjære og kimrøkspigmentert tjære

15:30

Daniel Wikström

Nyheter från tester i Gamlakarleby

15:50

Ida Bråthen

Lasurprosjektet: bruk av furuharpiks i middelalderlasurer, analyser av maling fra alterfrontaler og skulpturer fra middelalderen.

16:10

Pause 20 min

TJÆREKONFERANSEN mandag 2.sept

16:25

Bettina Ebert

Forskningsprosjektet Sticking Stones om bruk av tretjære som steinlim i kirkekonstruksjoner og reparasjoner av stein i middelalderen.

16:50

Kasper Krogh Hansen

Bruk av tjære i det maritime kulturminnevernet

18:00

Middag

Maihaugrestauranten

Alle får servert ørret med vegetarisk alternativ.

Mulighet for å kjøpe drikke til maten.

TJÆREKONFERANSEN tirsdag 3.sept

Tirsdag 3. september

09:00

Kaffe og registrering

Det vil bli anledning til å oppbevare bagasje i Maihaugsalen.

09:30

Nordic Tar Network - paneldebatt

Linda Lindblad   rapport fra Sverige

Jonas Karlsson   rapport fra Åland

Lars Erik Haugen   rapport fra Norge

Hvordan ser det ut med produksjonen av tjære i de nordiske lundene, etterspørsel og kunnskap. Tjære har fått større oppmerksomhet de siste årene. Hvordan har det påvirket produksjon og vedlikehold med tjære? Innkokt eller ukokt tjære? Vedlikehold der sjikt av tjære bygges opp i lag, og bygger film, eller lever tanken om impregnering og inntrenging i treverket? Hva er hovedutfordringene og hvordan bør de løses? Hvordan ser fremtiden ut for det nordiske samarbeidet?

Henrik Smith / Riksantikvaren

Ola Fjeldheim / Fortidsminneforeningen

Linda Lindblad / Handverkslaboratoriet

Ole Christian Torkildsen / Stavkyrkjeeigarforum / KA

Daniel Wikström / Byggmästare Otakon Pohjanmaa Oy

Inger Marie Egenberg / Universitetet i Stavanger

10:30

Befaring på Maihaugen

11:00

Tjærebreiing på fiskerkapellet

Demonstrasjon av innkoking med Ludvig Tigerhjelm, og påføring av tjære formidlet av Kjell Marius Mathisen og Olav Flaten.

TJÆREKONFERANSEN tirsdag 3.sept

12:00

Lunsj 1 time

13:00

Program slutt

EKSTRA:

Er du fremdeles tørst på flere tjærelaterte opplevelser er det flere muligheter. Vi legger opp til ulike befaringer du kan slenge deg med på. Det kommer mer informasjon om disse når konferansen nærmer seg.

Hvordan går det med brenningen i Brumunddal?

Bli med å tappe tjære hele natten om du vil! Meld deg opp til nattevakt. Varighet 4 timer.

Omvisning på Ringeby Stavkyrkje

Toget går fra Lillehammer 14:20 og tar ca. 1 time til Elstad Camping. Herfra tar det 15 minutter å gå for å komme opp til kirken. Omvisningen starter kl. 15:45

Det er mye spennende å se på Maihaugen.

Etter programmets slutt vil du få anledning til å gå rundt på friluftsmuseet innenfor museets åpningstid.

Norsk Skogmuseum

Opplev hvordan tjære kan formidles for barn.

